

Preek over 2 Koningen 18:1-8

Liturgie:

Votum en groet

Zingen: Ps. 65:1,2,3

De Tien Woorden

Zingen: Ps. 1:1,2,3

Gebed

Schriftlezing: 2 Koningen 18:1-12; 2 Kronieken 29:1-11

Zingen: Ps. 20:1,2,3

Tekst: 2 Koningen 18:1-8

Preek

Zingen: Ps. 115:1,2,5,6

Gebed

Collecte

Zingen: Lb. 320:1,2,3,4

Zegen

Gehouden te: Baflo, 12-10-14 (9.30 u.)

Preek

Thema: Koning Hizkia: ongeëvenaard vertrouwen stimuleert radicale hervormingen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisje,

1. Introductie

Vandaag begin ik met een korte preken serie over koning Hizkia. Een stuk of vier preken worden het, denk ik. Waarom Hizkia?

Ik zal iets over mijn motivatie voor die keus vertellen. Het is eigenlijk heel praktisch. Herfsttijd is een geschikte tijd voor preken uit het Oude Testament. Ik wissel het graag af. Het ene jaar iets uit de boeken van Mozes, het andere jaar iets uit de zogenaamde geschiedenisboeken. En dan teksten uit de profeten.

Iets uit de geschiedenissen van de koningen was nu aan de beurt. Wat kies je dan? Een serie over David ligt voor de hand. Of over Salomo. Dat heb ik al eens gedaan. (Misschien nog niet hier in Baflo. Maar een collega had het over David en de slip van Sauls jas, heb ik begrepen.) Dus dat even niet! Zo kwam ik al lezend en zoekend bij koning Hizkia terecht.

Hizkia springt er bij de koningen van Juda heel positief uit. Hij raakt het niveau van zijn voorvader David. En de Bijbel vertelt relatief veel over hem in drie bijbelboeken maar liefst. Ga maar na: in 2 Koningen 18 t/m 20; in Jesaja 36 t/m 39 en in 2 Kronieken 29 t/m 32. Dat zijn elf lange hoofdstukken.

Dat is best veel. De Heilige Geest wil Hizkia daarmee kennelijk neerzetten als een voorbeeldige koning, een koning naar het hart van God. In relatie met David en in vergelijking met de andere koningen van Juda.

U snapt, we kunnen niet alles uit die elf hoofdstukken aan de orde stellen in een stuk of vier preken. Ik zoek er wat kernachtige stukken uit en wil proberen de boodschap voor vandaag te vinden.

Daarbij kunnen we niet om het begin van 2 Koningen 18 heen: de introductie van koning Hizkia en de samenvattende, geestelijke beoordeling van zijn houding en zijn regering. Hoe God de HEER zelf dat beoordeelt, bedoel ik. Hij kan immers in het hart van mensen kijken.

Wij kunnen hier zeker iets van leren ten aanzien van ons geloof en ons vertrouwen op de HEER en hoe dat onze keuzes en ons handelen beïnvloedt.

Vertrouwen op de HEER. Daarmee hebben we een kernwoord te pakken in deze geschiedenis. Hizkia gaf blijk van groot vertrouwen op God. Dat stelt hem op een lijn met David. En dat wijst vooruit naar de grote Zoon van David, de Messias Jezus. Dat brengt ons ook bij het thema, dat ik boven de preek heb gezet.

Koning Hizkia: ongeëvenaard vertrouwen stimuleert radicale hervormingen.

2. Jeugdige radicaliteit

Leve de koning! Leve de kritische jongeren en jongvolwassenen in de kerk en de maatschappij! Heel goed dat zij met hun inbreng de boel eens flink opschudden en

het roer willen omgooien. Laat dat maar gebeuren vanuit gelovige betrokkenheid en met een positief kritische instelling.

Jongeren zijn nog al eens radicaal in hun meningen en hun keuzes. En meer dan eens ook radicaal in hun geloof en hun vertrouwen op God. Wij ouderen gaan de zaak al snel wat relativieren. Jongeren gaan er voor! Als ze althans niet in hun twijfels en kritiek blijven hangen en als zich niet blijven afzetten tegen de oudere generatie. Jongeren in de kerk, por ons maar op! Vraag maar door en bepaal ons en jezelf bij de kracht en de waarde van het evangelie voor onze eigen tijd. Stimuleer ons en jezelf maar in de richting van God en van de Heer Jezus Christus. Wees vol van de Geest daarin!

En: Kijk naar Hizkia en neem een voorbeeld aan hem!

Hizkia is een twintiger als hij koning van Juda wordt als opvolger van zijn vader Achaz. *"Hij was vijfentwintig jaar oud toen hij koning werd."* (vs. 2)

Een jongvolwassene dus, die zijn hart aan de HEER gegeven heeft. Zo zeggen wij dat dan in onze tijd. Een jongeman, die vanuit dat geloof in de God van Israël wilde leven en regeren. Dat was vanaf het begin van zijn koningschap duidelijk.

"Al in de eerste maand van het eerste jaar van zijn regering heropende hij de tempel van de HEER en liet hij de deuren herstellen."

Dat lezen we in 2 Kronieken 29:3. Geen buitenlandse reis of staatsbezoek aan de koning van Assyrië in Nineve, is zijn eerste actie als koning. Nee, de heropening van de tempel, dat is de eerste regeerdaad van de jonge koning.

Hoe veelzeggend!

Dit is doorpakken vanaf het begin. Niet uitstellen polderen met de oude garde uit de omgeving van zijn vader. Maar een statement neerzetten, waardoor direct duidelijk waar hij voor staat en hoe hij wil regeren.

Hizkia zegt er mee: 'Ik wil koning zijn in afhankelijkheid van God en in de nabijheid van God. En daarom moet de eredienst in de tempel op orde zijn en weer op orde gebracht worden. De tempeldienst moet verricht worden volgens Gods eigen aanwijzingen en geboden.'

Het eerste en het tweede gebod van Gods wet staan voor Hizkia geestelijk en letterlijk bovenaan vanaf dag 1 van zijn regering. 'Vereer geen andere goden' en 'Je mag geen beelden vereren of ervoor knielen.'

Nu vertelt 2 Koningen 18 lang niet zo uitvoerig over de reformatie van de tempeldienst als 2 Kronieken 29-31. Het is duidelijk een andersoortige vertelling met een andere insteek en doelstelling.

Hier worden de radicale hervormingen van Hizkia met een paar penne streken raak neergezet. Heel trefzeker en veelzeggend! Kijk maar naar vers 4.

"Hij verwijderde de offerplaatsen, verbrijzelde de gewijde stenen, haalde de Asjerapalen omver en sloeg de koperen slang die Mozes gemaakt had aan stukken."

Wij hebben, denk ik, nauwelijks door hoe radicaal en hoe schokkend dat geweest moet zijn voor de mensen toen. Wellicht nog schokkender dan de Beeldenstorm in 1566. Hizkia tast het volksgeloof in zijn hart aan.

Al eeuwen lang hadden de mensen op allerlei plaatsen hun offers gebracht, aan de HEER én aan de afgoden van Kanaän. Ze hadden hun feesten gevierd en hun geneugten gehaald bij hun gewijde stenen en rond de Asjerapalen. Heel religieus allemaal...

De Bijbel vertelt dat dat sinds de tijd van koning Rechabeam weer volop in zwang gekomen was.

"Op alle hoge heuvels en onder elke bladerrijke boom bouwden ook zij offerplaatsen, richtten ze gewijde stenen op of plaatsten ze Asjerapalen. Ook werd er in het land tempelprostitutie bedreven. Kortom, men gaf zich over aan alle verfoeilijke praktijken van de volken die de HEER voor de Israëlieten verdreven had." (1 Koningen 14:23,24)

In de tijd van de Rechters was het bijna even erg geweest! En in de tijd van de koningen is het eigenlijk nooit verdwenen. Totdat Hizkia schoon schip maakt. Hij laat zelfs de koperen slang niet ongemoeid. Die was uitgegroeid tot een populair voorwerp van verering.

Deze koperen slang was van oorsprong een teken van redding door God zelf gegeven. Dat wordt verteld in Numeri 21:4-9. Israël had in de woestijn last van een slangenplaag, omdat ze ongeduldig werden en mopperden op Mozes en op de HEER. Velen stierven door de beet van deze gifslangen.

"De HEER zei tegen hem (= Mozes): 'Laat een slang maken en bevestig die op een staak. Iedereen die gebeten is en daarnaar kijkt, blijft in leven.'"

En zo gebeurde het. De koperen slang, door het woord van God, een teken van redding. Zo was het bedoeld. Dat bevestigt de Heer Jezus later ook in zijn gesprek met Nikodemus.

"De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhoog geheven heeft, opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft." (Joh. 3:14,15)

Een slang op een staak geeft een kruisvorm!

Maar in de loop van de tijd had men kennelijk die koperen slang naar buiten gehaald en op een heilige plaats tentoongesteld. En men was 'Koperslang' gaan vereren. Men was er wierook voor gaan branden. Op de manier van de gouden kalveren in Dan en Betel. Zoiets.

Hizkia heeft door dat het daar goed misgaat, dat het tweede gebod van de wet in geding is. Geen beelden maken of vereren. Dat wil God niet. Daar wil Hizkia zich aan houden. Daarom zelfs de actie van het stukslaan van 'Koperslang'.

Daar is ongetwijfeld moed en durf voor nodig geweest. Want: Kom de mensen niet aan hun heilige voorwerpen en voorwerpen van verering! Dat raakt hun religieuze gevoelens en hun gevoelens van zekerheid en veiligheid.

Wij denken in onze tijd misschien: 'Ach, wat zou zo'n koperen slang nu. Kan dat kwaad?' Wij zien het als een cultuurobject.

Dat was het voor Hizkia duidelijk niet. Het ging hem om hart van de dienst aan God de HEER.

3. Ongeëvenaard vertrouwen

Was het jeugdige overmoed van Hizkia? Dacht hij: 'Ik zal ze wel eens laten zien wie hier de baas is in staat en kerk?'

Nee, absoluut niet. Hizkia handelt uit hartelijke en krachtige toewijding aan de HEER, de God van Israël en uit gehoorzaamheid aan zijn geboden. Dat typeert zijn hele regeerperiode.

"Hij deed wat goed is in de ogen van de HEER, net zoals zijn voorvader David gedaan had." (vs. 3)

Dat wordt nader uitgewerkt in vers 5 en 6.

"Hizkia stelde zijn vertrouwen in de HEER, de God van Israël. Nooit, noch voor noch na zijn tijd, is hij geëvenaard, door geen van de koningen van Juda. Hij was de HEER toegedaan en heeft zich nooit van hem afgekeerd; hij hield zich aan de geboden die de HEER aan Mozes heeft gegeven."

Hieraan ontleen ik de uitdrukking uit het thema van de preek: 'Ongeëvenaard vertrouwen'.

Dat grote vertrouwen in de HEER, de God van Israël, motiveerde Hizkia om zulke radicale hervormingen door te voeren. Het waren zijn geloof en de kracht van de Heilige Geest, zeggen wij dan op een Nieuwtestamentische manier.

Ik moet even denken aan wat Jezus tegen zijn leerlingen zegt over de kracht van het geloof.

"Ik verzeker jullie: als jullie geloof hebben als een mosterdzaadje, dan zullen jullie tegen die berg zeggen: "Verplaats je van hier naar daar!" en dan zal hij zich verplaatsen. Niets zal voor jullie onmogelijk zijn." (Mat. 17:20)

Koning Hizkia was met heel zijn hart de HEER toegedaan. Net als David dat was. Dat betekent niet foutloosheid of zondeloosheid in zijn handelen en zijn regering.

Profeten als Jesaja kritiseren hem ook in zijn politieke keuzes.

Maar Hizkia's hart stond recht tegenover de HEER. En daardoor was de verhouding van God tegenover hem ook goed en vol zegen.

In vers 7 lezen we:

"De HEER stond hem bij, zodat Hizkia alles wat hij ondernam tot een goed einde bracht."

Dat de HEER Hizkia bijstaat is geen verdienste van de koning. Maar het past in de omgang van de HEER met hem. Zo gaat het in het verbond van God met Abraham en zijn nageslacht, met het volk van God en de koning.

Zo staat het al eeuwen in de wetten van Mozes. De HEER zegt: 'Als je mij van harte bent toegedaan en mij dient met heel je hart, je verstand en al je krachten, dan zal Ik met je zijn en je zegenen.'

Psalm 1 zegt:

*"Gelukkig de mens
(die) vreugde vindt in de wet van de HEER
en zich verdiept in zijn wet, dag en nacht.*

*Hij zal zijn als een boom,
geplant aan stromend water.
Op tijd draagt hij vrucht,
zijn bladeren verdorren niet.
Alles wat hij doet komt tot bloei."*

Dat geldt kennelijk ook voor een koning. Voor Hizkia in dit geval. Alles wat hij onderneemt brengt hij tot een goed einde. Ook zijn politieke en militaire operaties. Hier worden twee belangrijke punten genoemd.

a. Zijn opstand tegen de koning van Assyrië en zijn weigering om langer diens vazal te zijn. Dat is een duidelijke breuk met de politiek van zijn vader Achaz. Die had nogal een slaafse houding tegenover Assyrië. Wat de gevolgen van deze opstand zijn vertelt het vervolg. Het zal een geweldige test blijken te zijn op het vertrouwen van Hizkia op de HEER.

b. Zijn overwinningen op de Filistijnen en de herovering van een groot deel van de Gazastrook. *"... van de kleinste wachtpost tot de sterkste vestingstad."*

Dat was sinds David niet of nauwelijks meer voorgekomen. Hizkia lijkt ook in dit opzicht op David.

Ik kijk nog even weer naar de woorden van vers 3:

"Hij deed wat goed is in de ogen van de HEER, net zoals zijn voorvader David gedaan had."

Zoals God met David was, zo was de HEER ook met Hizkia. Zo zal de HEER ook zijn met de Messias Jezus. Zo zal de HEER ook zijn met allen die Hem van harte dienen en op Hem vertrouwen. Dat heeft Hij beloofd.

Dit kunnen we in elk geval van de jeugdige koning Hizkia leren. Zijn diepgaande en ongeëvenaarde vertrouwen op de HEER beïnvloedt je leven en de keuzes die je maakt. Het stimuleert – bij tijden – om de boel radicaal te hervormen en terug te keren tot de zuivere dienst aan de HEER.

Leve de jongeren die dat oppakken en in praktijk brengen in de kerk en de maatschappij.

Jonge mensen, blijf niet in twijfel hangen of in kritiek om de kritiek. Maar por ons op en spoor ons aan om met hart en ziel de HEER te dienen. Wees vervuld van de Geest van Jezus Christus!

Jullie zijn geen Hizkia's. Wij, ouderen, ook niet. Maar we kunnen samen wel een voorbeeld nemen aan zijn ongeëvenaarde vertrouwen op de HEER.

Wees de HEER toegedaan. Hij staat u bij!

Amen